

Batuhan Küpeli¹
*Politika Analisti***Hatice Varol Dağdelen²**
*Araştırmacı***Ekin Dağlı³**
Araştırmacı

DEĞERLENDİRME NOTU

**SEÇİM TAKVİMİNİN ÖTESİNDE İSRAİL'İN TÜRKİYE
POLİTİKASI****GİRİŞ**

Ağustos 2026'da Likud'un Tel Aviv'deki dev seçim panosunda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın fotoğrafı, İran ve Hizbullah liderlerinin fotoğraflarıyla yan yana yer almıştır (CNN, 2026). Bundan kısa bir süre önce ise Washington'da farklı bir tablo ortaya çıkmıştı. Trump, Netanyahu ile düzenledikleri ortak basın toplantısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı övmüş, Suriye'deki Türk nüfuzuna karşı destek arayışıyla gelen konuştundan ise itidal beklemiştir (AP, 2026). Ancak görünür düzlemde ortaya çıkan bu iki tablonun ötesinde, kamuoyunda görece daha az tartışılan üçüncü bir boyut bulunmaktadır. Bu boyutun temel dayanağını, İsrail hükümetinin savunma planlamasına yön vermek amacıyla oluşturduğu Nagel Komisyonu tarafından hazırlanan rapor oluşturmaktadır. Söz konusu raporda, İsrail'in Türkiye ile olası bir doğrudan askerî çatışmaya karşı hazırlıklı olması gerektiği vurgulanmaktadır (Etzion, 2025).

Bu çalışma, mevcut verilerden hareketle Tel Aviv'deki afiş geçici bir seçim malzemesi olarak değil, bir buçuk yılı aşkın bir geçmişe sahip devlet politikasının dışavurumu olarak ele almaktadır. Değerlendirme üç temel soru etrafında yapılandırılmıştır. Bunlardan ilki düşmanlığın kalıcılık düzeyine, ikincisi bu düşmanlığın maddi temellerine, üçüncüsü ise tırmanmayı sınırlayabilecek frenlerin hangi aktörlerin elinde bulunduğuyla ilişkindir.

Afişin arkasındaki yönelim, kampanyadan on dokuz ay önce kurumsal düzeyde yazıya geçirilmiştir. Nagel Komisyonu,

¹ <https://www.tepav.org.tr/ekibimiz/s/1478>

² <https://www.tepav.org.tr/ekibimiz/s/1526>

³ <https://www.tepav.org.tr/ekibimiz/s/1492>

Bu çalışmada ifade edilen bulgular, yorumlar, öneriler ve görüşler tamamen yazar(lar)ına aittir. TEPAV'ın resmi görüşü değildir. © TEPAV, aksi belirtilmedikçe her hakkı saklıdır.

raporunu 6 Ocak 2025'te sunmuş, eski Başbakan Bennett "Türkiye yeni İran'dır" tezini Şubat 2026'da Amerikan Yahudi örgütlerinin çatı platformu olan Conference of Presidents'ta dile getirmiş, Likud ise Ağustos 2026'da Türkiye'yi doğrudan hedef alan bir kampanya yürütmüştür (Etzion, 2025; i24NEWS, 2026; CNN, 2026). Muhalefet bu çizgiye itiraz etmemiş, tartışmayı çizginin hangi aktör tarafından ve ne ölçüde sert biçimde sürdürüleceği sorusuna indirgemmiştir. Konsensüsün dışında kalan itiraz ise uzman çevreleriyle sınırlı kalmıştır.

Türkiye'nin beyanında Haziran 2024'ten bu yana sıfır görünen ticaret, İsrail'in menşe kayıtlarında yıllık iki milyar doları aşan bir hacimle sürmektedir. İsrail kayıtlarında Türkiye menşeli ithalat, veri bildirilen hiçbir ayda kesintiye uğramamıştır. 2025 yılında 2.115 milyon dolarlık menşe kaydının yalnızca 924 milyon doları Türkiye'den, kalan kısım ise üçüncü ülkeler üzerinden faturalandırılmıştır (UN Comtrade; TEPAV hesaplamaları, 2026). Dolayısıyla söylem ve doktrin düzeyinde kurumsallaşan hasımlık, maddi düzeyde süregelen bir ticari bağla var olmaktadır. Bu durum, düşmanlığın kaynağının ekonomik bir çıkar çatışmasında değil, güvenlik algısının kurumsallaşmasında aranması gerektiğine işaret etmektedir.

Süreci sınırlayabilecek frenler ise büyük ölçüde Türkiye'nin dışındadır. Bu frenlerden ilki seçmendir. İsrail kamuoyu Türkiye'yi büyük ölçüde hasım olarak görmekle birlikte, katılımcıların yüzde 54'ü tırmanma yerine diyalogu içeren seçenekleri tercih etmektedir (Mitvim, 2026b). İkinci fren, 27 Ekim seçimlerinin ortaya çıkaracağı meclis aritmetiğidir. Son anketlerin çoğunda iki bloktan hiçbirisi hükümet kurmaya yeten 61 sandalyeye ulaşamamaktadır (Haaretz, 2026). Üçüncü fren Washington'dır. Ancak Türkiye'nin Washington'daki konumu büyük ölçüde liderler arası kişisel ilişkiye dayanmakta ve bu ilişkinin altındaki kurumsal katman eksik kalmaktadır. Ankara'nın elindeki temel kaldıraç, Washington'daki bu kurumsal boşluğun kapatılmasıdır. Çalışmanın son bölümü bu doğrultudaki adımları ve süreci izlemeye yönelik takvimi sunmaktadır.

1. İsrail'de Türkiye'nin tehdit olarak inşası

Sürecin ilk aşaması Nagel Komisyonu tarafından hazırlanan raporla başlamıştır. Savunma bütçesini ve bölgesel güç dengesini analiz etmek amacıyla 2023 yılında, savaştan önce kurulan komisyon, raporunu 6 Ocak 2025'te hükümete sunmuştur (Etzion, 2025). Raporun Türkiye bölümünde, İsrail'in Türkiye ile olası bir doğrudan askerî çatışma senaryosuna kapsamlı biçimde hazırlanması gerektiği vurgulanmaktadır. Senaryo Suriye ekseninde kurgulanmış olup Suriye'deki yönetimin fiilen bir Türk vekiline dönüşmesi hâlinde sorunun büyüyeceği belirtilmektedir (All Israel News, 2025). Komisyon bu doğrultuda, F-15 filolarından katmanlı hava savunmasına uzanan bir tedarik listesi için beş yıl boyunca yılda yaklaşık 4,1 milyar ABD dolarına (15 milyar şekel) varan ek savunma ödeneği talep etmiştir (Etzion, 2025). Ancak raporun bağlayıcılığı tartışmalıdır. INSS, bu tavsiyelerin de öncekiler gibi bürokratik engellere takılabileceğini değerlendirmektedir (Shelah vd., 2025).

Sürecin siyasal boyutu yaklaşık bir yıl sonra ortaya çıkmıştır. Eski Başbakan Naftali Bennett, Şubat 2026'da ABD merkezli Conference of Presidents platformunda "Türkiye yeni İran'dır" ifadesini kullanmış ve Haziran 2025 savaşının ardından Tahran'ın vekil ağının zayıflamasıyla boşalan bölgesel hasım konumuna Türkiye'yi yerleştirmiştir (i24NEWS, 2026). Bennett'in çıkışını dikkat çekici kılan, büyükelçilerin karşılıklı olarak iade edildiği Ağustos 2022 normalleşmesinin (Lindenstrauss ve Daniel, 2022) bizzat Bennett'in kurucusu olduğu koalisyon döneminde başlamış olmasıdır. Bennett'in bugün Lapid ile birlikte muhalefet bloğunun ikinci büyük listesine liderlik etmesi, bu tezin olası bir hükümet değişikliğinden bağımsız olarak varlığını sürdürebileceğine işaret etmektedir.

Sürecin kampanya boyutu iktidar kanadının stratejisinde somutlaşmıştır. Netanyahu liderliğindeki Likud, anketlerde gerileyen desteği toparlamak için güvenlik merkezli bir söylem benimseyerek Türkiye'yi doğrudan hedef almıştır. Kampanyanın seçim kaygısıyla şekillendiği yönündeki mevcut okuma, İsrail basınında da geniş kabul görmüştür (Middle East Monitor, 2026; CNN, 2026). Bu söylem eylül ayında devletin resmî diplomatik diline taşınmıştır. Netanyahu, 24 Eylül'de BM Genel Kurulu kürsüsünden Türkiye'yi "antisemit yalanların süper yayıcısı", Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ise "Tiran" olarak nitelemiştir (Ynetnews, 2026b).

İsrail muhalefetine tepkisi ise bu çizgiye yakınsamak biçiminde olmuştur. Bu çalışma kapsamında Ocak 2025 ile Eylül 2026 arasındaki İbranice, İngilizce ve Türkçe basın taranmış, ancak çizginin tersini savunan tek bir ana akım muhalif aktöre rastlanmamıştır. Lapid ve Golan, Netanyahu'yu Türkiye ile Katar'ın Gazze'ye girişine "izin vermekle" suçlayarak hükümeti daha şahin bir konumdan eleştirmiştir (Kikar HaShabbat, 2026). Golan'ın ağustos ayındaki itirazı da çizginin kendisine değil, uygulanma biçimine yönelik olmuştur (Karni, 2026). Muhalefetin öncü adayı Eisenkot ise kritik eşiklerde sessiz kalmayı tercih etmiştir (Ynetnews, 2026a).

Bu tablo, söz konusu yaklaşımın partiler üstü bir zemine taşındığına işaret etmektedir. Siyaset bilimi literatüründe "valans meseleleri" olarak adlandırılan bu konular, ekonomik büyüme ya da terörle mücadele örneklerinde olduğu gibi, hedefin kendisinin hiçbir parti tarafından sorgulanmadığı ve rekabetin yalnızca hangi aktörün bu hedefi daha etkin biçimde yöneteceği sorusu üzerinden şekillendiği alanları ifade etmektedir. Türkiye karşıtlığı, İsrail parti siyasetinde bir valans meselesine dönüşmüş görünmektedir. Bu bağlamda tartışma konusu olan, izlenen çizginin kendisi değil, bu çizginin hangi aktör tarafından ve ne ölçüde sert bir biçimde sürdürüleceğidir.

Konsensüsün dışına çıkan seslerin parti siyasetinde değil, uzman çevrelerinde yer aldığı görülmektedir. Eski Askerî İstihbarat Başkanı ve INSS Direktörü Tamir Hayman, Türkiye'nin fiilen düşman bir devlete dönüştürülmesini "ağır bir stratejik hata" olarak nitelemiş ve doğrudan bir görüşme mekanizması kurulmasını önermiştir (Hayman, 2026). Benzer bir itiraz kurumsal düzlemde düşünce kuruluşu Mitvim tarafından dile getirilmektedir. Kuruluş, Suriye'de karşılıklı kırmızı çizgilere dayanan bir mutabakat önermiş ve eylül başında yayımladığı değerlendirmelerde, tarafların yanlış hesaplamalar sonucunda çatışmaya sürüklenmesinin önlenmesi amacıyla ABD'nin devreye girmesi çağrısında bulunmuştur (Mitvim, 2026a; Harari, 2026; Podeh, 2026). Ne var ki, gerçekleştirilen taramada, Knesset'te temsil edilen herhangi bir partinin ya da milletvekilinin Ankara ile diyalog çağrısında bulunduğu dair bir bulguya ulaşılamamıştır. İtirazın uzman çevreleriyle sınırlı kalması, valans tespiti zayıflatmak bir yana, bu tespiti teyit eder niteliktedir.

Yukarıda ortaya konan kronoloji, çalışmanın temel dayanağını oluşturmaktadır. Süreç önce kurumsal düzeyde raporlanmış, ardından siyasal elitin söylemine taşınmış ve nihayet seçim kampanyaları aracılığıyla kitleleşmiştir. Ankara'nın yorumu ise bunun tam tersi yöndedir. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 26 Eylül'de tehdit anlatısını "İsrail'in iç siyasi dinamikleri ve seçim iklimiyle bağlantılı" bir kurgu olarak nitelemiştir (Newsweek, 2026). Oysa bu çalışmanın bulguları, söz konusu anlatının seçim takviminden bağımsız katmanlara sahip olduğuna işaret etmektedir. Nitekim rapor kampanyadan on dokuz ay önce kaleme alınmış olup BM söylemi ve bütçe süreci de seçim sonrasına uzanan kurumsal uzantılar barındırmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin karşı karşıya olduğu durum münferit bir hükümet tasarrufu değil, kurumsallaşma sürecindeki bir devlet doktrininidir.

2. Diplomasi, güvenlik ve ticaret bağlamında kopuşun bilançosu

Bu yönelimin arka planını anlamak için ikili ilişkilerin seyrine bakmak gerekmektedir. Türkiye, 1949'da İsrail'i tanıyan ilk Müslüman çoğunluklu ülkedir (Jacobs, 2026). İki ülke arasındaki ilişkiler, 1958 tarihli Trident istihbarat paktından (Alpher, 2015, s. 38) 1996 askerî eğitim anlaşmasına (Duman, 2020) uzanan bir iş birliği mirasına sahiptir. 2010 Mavi Marmara krizinin ardından 2016'da imzalanan normalleşme anlaşması kısa ömürlü olmuş ve büyükelçiler 2018'de yeniden geri çekilmiştir. İlişkiler ancak Ağustos 2022'de büyükelçilerin karşılıklı olarak iade edilmesiyle yeniden normalleşme sürecine girmiştir (Lindenstrauss ve Daniel, 2022). Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Netanyahu'nun 20 Eylül 2023'te yüz yüze görüşmesinden yalnızca on yedi gün sonra ise 7 Ekim saldırıları gerçekleşmiştir (Sarlis, 2023).

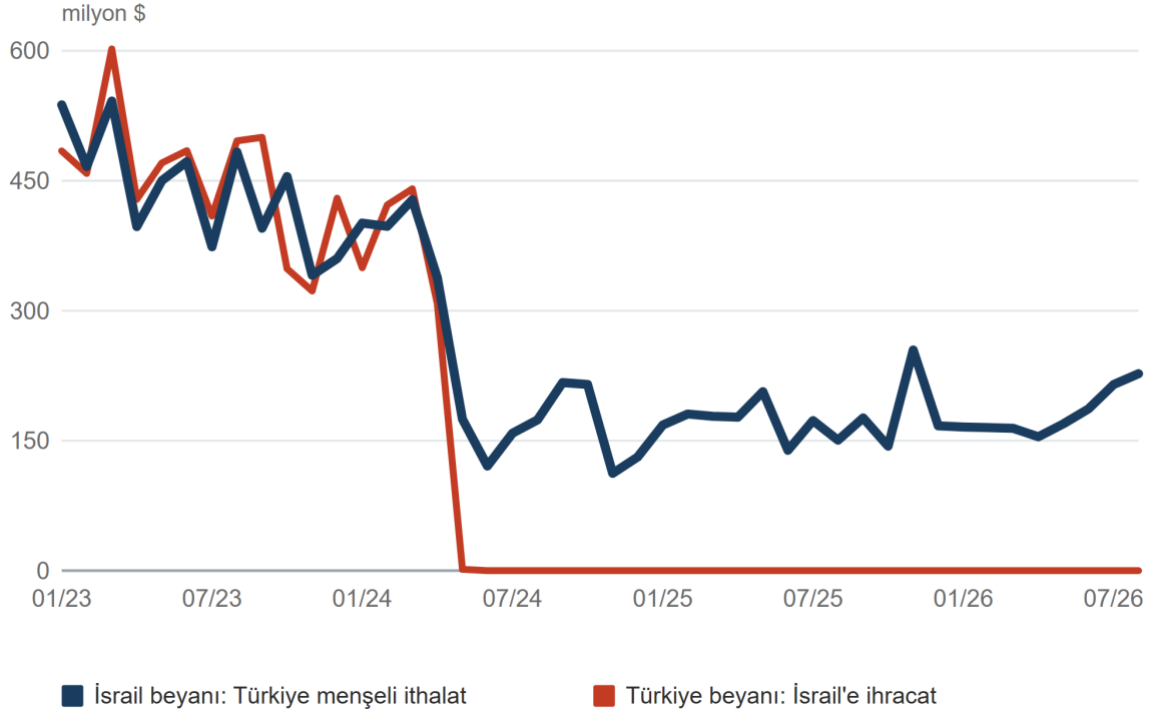
Güncel krizi öncekilerden ayıran temel unsur, kopuşun ilk kez dört kanalda eş zamanlı olarak yaşanmasıdır. Diplomatik kanalda büyükelçiler 7 Ekim'in ardından yeniden geri çekilmiştir. Askerî kanalda 1996 yılında tesis edilen iş birliği mimarisi (Ghariani, 2023) askıya alınmıştır. İstihbarat kanalında ise işlerliğin sürdüğüne dair kamuoyuna yansıyan bir gösterge bulunmamaktadır (Mitvim, 2026a). Askerî alanda işlerliğini koruyan tek istisna, Nisan 2025'te Azerbaycan'da tesis edilen çatışmasızlık mekanizmasıdır. Ancak bu mekanizmanın sınırları ağustos ayında açıkça görülmüştür. Nitekim İsrail, Türk askerî heyetinin bölgeden ayrılmasından yalnızca saatler sonra İdlid'deki Ebu ed-Duhur üssünü hedef almıştır (Al Jazeera, 2025; BBC, 2026). Dördüncü kanal olan ticaret de resmî düzeyde kapanmış durumdadır. 2022 yılında, kullanılan veri kaynağına göre 8,8 ile 9,5 milyar dolar arasında hesaplanan bir düzeyle zirveye ulaşan ticaret hacmi (CEPII BACI, 2026; TÜİK, 2026), hükümetin 2 Mayıs 2024 tarihli kararıyla durma noktasına gelmiştir (İletişim Başkanlığı, 2024). İsrail'e yönelik beyan edilen ticaret, Haziran 2024'ten Ağustos 2026'ya kadar hem değer hem de ağırlık bakımından sıfır düzeyinde kalmıştır (TÜİK, 2026). Söz konusu kopuş, iki tarafın beyanlarını uzlaştıran BACI verilerinde de açıkça izlenebilmektedir. Bu verilere göre Türkiye, İsrail'in tedarikçi ülkeler sıralamasında 2023'teki dördüncü sıradan 2024'te on altıncı sıraya gerilemiştir (CEPII BACI, 2026).

Daralma, İsrail'in kendi ithalat yapısında da görülmektedir. Türkiye'nin İsrail'in toplam ithalatı içindeki payı, fatura esaslı ölçüme göre 2022-2023'teki yüzde 5 ile 6 arasındaki banttı 2025 yılında yüzde 1'in altına gerilemiştir (UN Comtrade, 2026; İsrail Merkezi İstatistik Bürosu, 2026). Ancak menşe esaslı ölçüm dikkate alındığında, 2025 yılı için kaydedilen değer (yüzde 2,2) fatura esaslı değer 2,3 katına ulaştığı görülmektedir.

3. Beyan ile menşe arasındaki fark

Yukarıda bahsi geçen resmî düzeydeki kapanış, fiilî bir kopuş anlamına gelmemektedir. Türkiye'nin beyanında görülen sıfır değeri, malların İsrail'e ulaşmadığını göstermemektedir. İsrail kayıtlarında da Türkiye menşeli ithalatın veri bildirilen hiçbir ayda kesintiye uğramadığı görülmektedir. Türkiye'nin İsrail'e yönelik ihracat beyanı Mayıs 2024'te yürürlüğe giren yasağın ardından sıfırlanmıştır. İsrail kayıtlarındaki değer ise yasak sonrasında aylık 112 ile 255 milyon dolar arasında seyretmiş, 2026 yaz aylarında yeniden artışa geçerek Ağustos 2026'da geçici veriye göre 227 milyon dolara ulaşmıştır. Şubat verisi bulunmayan Ocak-Ağustos 2026 döneminin yedi ayına ait toplam değer ise 1.283 milyon dolardır (UN Comtrade İsrail aylık verileri; TEPAV hesaplamaları, 2026).

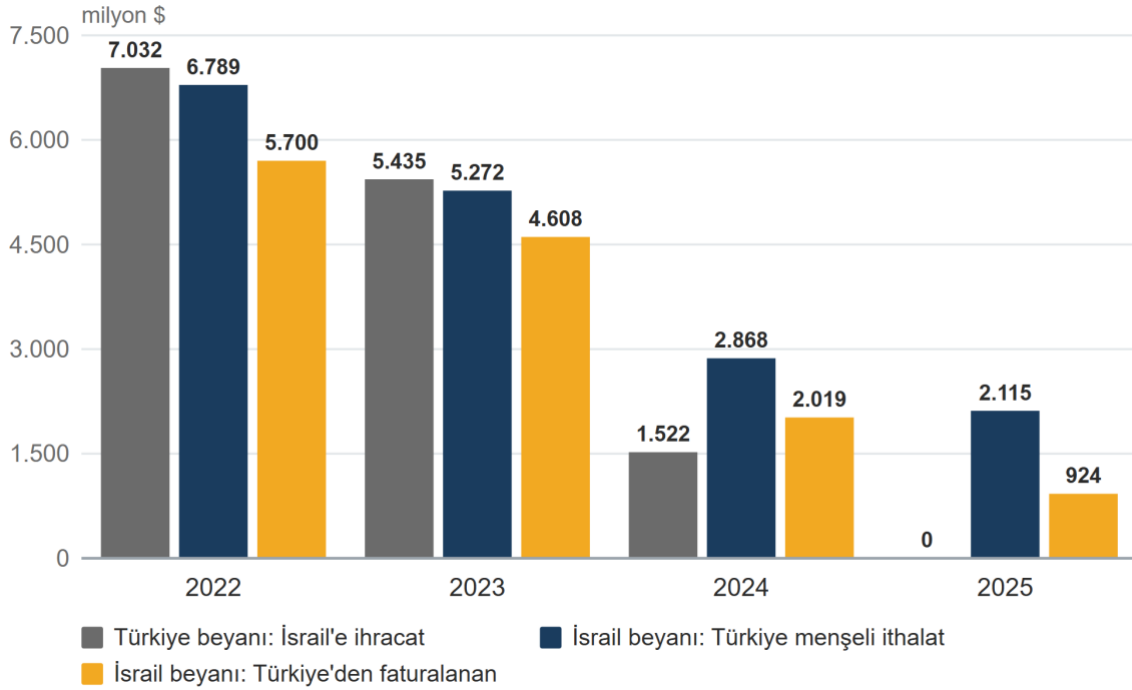
Şekil 1. İsrail'in Türkiye menşeli ithalatı ile Türkiye'nin İsrail'e ihracat beyanı, milyon ABD doları, aylık, Ocak 2023-Ağustos 2026.

Not: İsrail'in Şubat 2026 verisi yoktur, o ay için ara değer kullanılmıştır.

Kaynak: UN Comtrade, TÜİK Genel Ticaret Sistemi, TEPAV hesaplamaları.

Söz konusu ayrışmanın kaynağı, malların hangi ülke üzerinden faturalandırıldığıdır. İsrail gümrük kayıtları iki ayrı ölçüt esas alınarak tutulmaktadır. Menşe esaslı ölçüm malın üretildiği ülkeyi, fatura esaslı ölçüm ise satın alma işleminin gerçekleştirildiği ülkeyi göstermektedir. Bu çerçevede 2025 yılında Türkiye menşeli olarak kaydedilen 2.115 milyon dolarlık ithalatın yalnızca 924 milyon doları Türkiye'den, aradaki 1.191 milyon dolar ise üçüncü ülkeler üzerinden faturalandırılmıştır. Üçüncü ülkeler üzerinden faturalandırılan payın seyri, yasak sonrası kayıt değişimini izlemeye imkân tanımaktadır. Bu oran 2022'de yüzde 16, 2023'te yüzde 13 düzeyindeyken 2024'te yüzde 30'a, 2025'te ise yüzde 56'ya yükselmiştir (UN Comtrade İsrail yıllık ve aylık verileri; İsrail Merkezi İstatistik Bürosu, 2026; TEPAV hesaplamaları, 2026). Basına yansıyan 924 milyon dolarlık 2025 rakamı da fatura esaslı ölçüme dayanmaktadır (Turkish Minute, 2026). Dolayısıyla menşe esaslı ölçüm dikkate alındığında, Türkiye'nin İsrail'in tedarik yapısı içindeki konumu kamuoyuna yansıyan tablodan belirgin biçimde daha büyüktür.

Şekil 2. Türkiye'den İsrail'e mal ihracatının üç ölçüsü, milyon ABD doları, 2022-2025.

Kaynak: TÜİK Genel Ticaret Sistemi, İsrail Merkezî İstatistik Bürosu, UN Comtrade, TEPAV hesaplamaları.

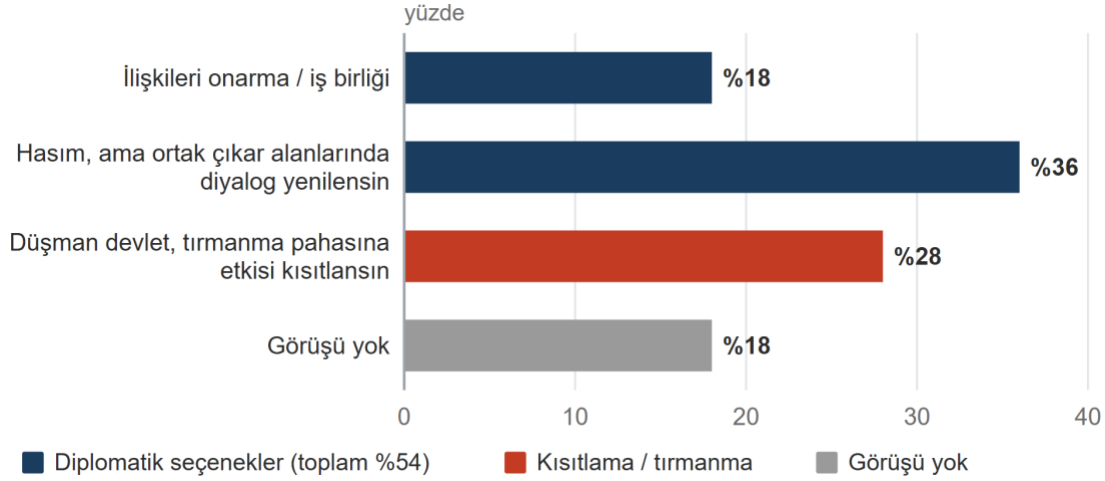
Kopuş beyan düzeyinde mutlak bir nitelik taşımakla birlikte, fiilî düzeyde yarıdan fazlası üçüncü ülkeler üzerinden faturalandırılarak sürdürülen ve yıllık hacmi iki milyar doları aşan bir ticaret, varlığını korumaktadır. Bu kanalın ürün ve ülke bazındaki haritası, ayrı bir çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Karşılıklı bağımlılık açısından ise iki ülkenin ihracat payları birbirine yakındır. Yasak öncesinde, 2023'te, İsrail'e yapılan satışlar Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 2,1'ini oluştururken, Türkiye'ye yapılan satışlar İsrail'in toplam ihracatının yüzde 2,5'ine karşılık gelmekteydi (CEPII BACI, 2026). Bu nedenle olası bir asimetri, ihracat paylarından çok ikame kolaylığındaki farktan kaynaklanabilir. Fiyatı kıyaslanabilen ürünlerde yapılan ön hesaplar ise ikame maliyetinin iki taraf için de ikame edilen değer in yüzde 10'unun altında kaldığına, bu maliyeti ise esas olarak İsrail'in üstlendiğine işaret etmektedir (UN Comtrade; TEPAV hesaplamaları, 2026). Bu hesabın ayrıntısı da ayrı bir çalışmanın konusudur.

4. İsrail iç siyaseti ve 27 Ekim senaryoları

Ancak bir doktrinin kaleme alınmış olması, onun birebir uygulanacağı anlamına gelmemektedir. Bu noktada devreye giren ilk fren mekanizması seçmen tercihleridir. İsrail kamuoyunda çatışmalara verilen destek sürmekle birlikte, bu çatışmaların sonuçlarına duyulan güvenin gerilediği görülmektedir. Nitekim İran ile yaşanan savaşı İsrail'in kazandığını düşünenlerin oranı yüzde 15'te kalırken, katılımcıların yüzde 49'u rejimi devirmek amacıyla savaşın yeniden başlatılmasını desteklemektedir (Arab Center Washington DC, 2026). Doğrudan Türkiye'ye ilişkin sorularda ise kamuoyunun tırmanma yerine yönetilen bir hasımlığı tercih ettiği anlaşılmaktadır. Mitvim'in Haziran 2026'da gerçekleştirdiği ankette katılımcıların yüzde 54'ü diplomatik seçenekleri tercih ederken, tırmanma riskini göze alarak kısıtlayıcı adımlar atılmasını destekleyenlerin oranı yüzde 28'de kalmıştır (Mitvim, 2026b). Ancak diplomatik seçenekler içindeki en büyük grubu oluşturan yüzde 36'lık kesim, Türkiye'yi hasım olarak tanımlamakla birlikte yalnızca ortak çıkar alanlarında diyalog önermektedir. Dolayısıyla

katılımcıların yaklaşık üçte ikisi Türkiye'yi hasım ya da düşman olarak görmektedir. Bu bulgu, seçmenin tırmanmayı sınırlayan bir fren işlevi görebileceğini, ancak tehdit algısını tersine çevirecek bir dinamik taşımadığını göstermektedir. Anketin diyalog yanlısı bir düşünce kuruluşu tarafından yaptırıldığı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 3. İsrail kamuoyunda Türkiye stratejisi tercihi, "İsrail'in Türkiye'ye yönelik tercih edilen stratejisi ne olmalı?" sorusuna verilen yanıtların dağılımı, yüzde, Haziran 2026. Diplomatik yaklaşım, Oztma Yehudit seçmeni dışındaki bütün parti tabanlarında çoğunluktadır.

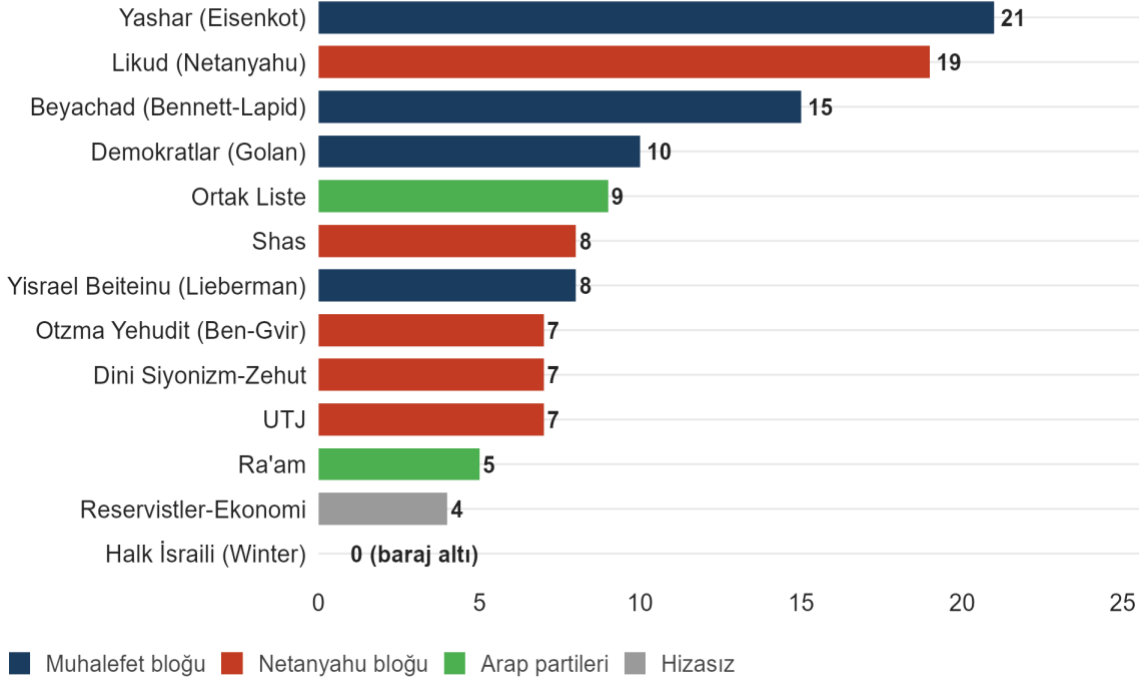
Kaynak: Mitvim, İsrail Dış Politika Endeksi 2026 (Rafi Smith Institute, n=844, hata payı ±yüzde 3,4).

Tırmanmayı sınırlayabilecek ikinci fren ise meclis aritmetiğidir ve bu aritmetiği belirleyecek olan 27 Ekim seçimleridir. Maariv'in 22 Ekim tarihli anket kırılımına göre muhalefet bloğu 54, Netanyahu bloğu 48, Arap partileri 14 ve herhangi bir bloğa bağlı olmayan Reservistler ve Ekonomi listesi 4 sandalye almaktadır. Bu dağılımda iki bloktan hiçbirisi hükümet kurmak için gerekli olan 61 sandalyeye ulaşamamaktadır (Haaretz, 2026).

Bu aritmetiği değiştirme potansiyeli taşıyan hukuki belirsizlik de ortadan kalkmış bulunmaktadır. Merkez Seçim Komitesi Ra'am ve Ortak Liste'nin seçimlere katılımını yasaklamış, ancak Yüksek Mahkeme 2 Ekim'de dokuz yargıçtan oluşan heyetle ve oybirliğiyle bu kararı bozmuştur (The Times of Israel, 2026). Böylece Arap partileri sandıktaki yerini almıştır. Son anketler bu partileri 14 ile 16 sandalye arasında ölçmektedir (Haaretz, 2026).

Şekil 4. 27 Ekim'e giderken sandalye projeksiyonu, parti bazında. Blok toplamaları muhalefet için 54, Netanyahu bloğu için 48, Arap partileri için 14 ve hizasız liste için 4 sandalyedir. Hükümet kurma eşiği 61 sandalyedir.

sandalye

Kaynak: Maariv / Lazar Research anketi, 22 Ekim 2026 (Haaretz, 2026).

Adaylar arasındaki temel fark, söz konusu çizginin hangi tempoda uygulanacağına ilişkindir. Eisenkot'un Suriye'de karşılıklı geri çekilmeye dayanan kısmi bir düzenlemeyi makul bulabileceği aktarılmaktadır (Foreign Affairs, 2026). Lieberman ise Yunanistan ve Kıbrıs ile kurulan eksenin savunucusu olarak bilinmektedir (Alpher, 2015, s. 161). Aşırı sağ açısından ise Türkiye, mevcut tehdit algısının doğal bir uzantısı olarak konumlanmaktadır. Bu nedenle seçimin belirleyeceği temel değişken üç senaryo çerçevesinde ele alınabilir.

Senaryo A. Eisenkot liderliğinde bir koalisyon. Bu senaryoda doktrin korunmakla birlikte uygulamanın yavaşlaması ve Suriye'de ABD'nin kolaylaştırıcılığında bir kırmızı çizgi mutabakatına varılması ihtimalinin güçlenmesi beklenmektedir (Mitvim, 2026a). Ancak muhalefet bloğu, Arap partilerinin dışarıdan desteği olmaksızın 61 sandalyeye ulaşamamaktadır. Ayrıca böyle bir koalisyonun, "Türkiye yeni İran'dır" tezinin sahibi Bennett'i ve Yunanistan ile Kıbrıs ekseninin savunucusu Lieberman'ı içermesi muhtemeldir. Bu durum, uygulamadaki yavaşlamanın sınırlı kalabileceğine işaret etmektedir. Bunun yanı sıra Suriye'deki zemin de oldukça kırılmalıdır. Nitekim Şara'nın "konuların yüzde 90'ında anlaştık" şeklinde nitelediği İsrail ile Suriye arasındaki görüşmeler, Ebu ed-Duhur saldırısının ardından askıya alınmıştır (Anadolu Ajansı, 2026).

Senaryo B. Netanyahu bloğunun iktidarını sürdürmesi. Bu ihtimal, genel kanaatte varsayıldığından daha güçlüdür. 22 Ekim'de Kanal 14 Netanyahu bloğunu 62, Kanal 15 ise 59 sandalyede ölçmüştür. Öteki dört anketçi bu bloğu 48 ile 50 sandalye arasında ölçmektedir (Haaretz, 2026). Bunun yanı sıra 2022 seçimlerinde baraj altında kalan oylar, Netanyahu bloğunu anketlerin öngördüğü düzeyin üzerine çıkararak 64 sandalyeye taşımıştır (Breuer, 2022). Bu senaryoda doktrinin kampanya söylemiyle bütünleşmesi ve F-35 dosyasında daha

sert bir tutum benimsenmesi beklenmektedir. Bununla birlikte Nagel takviminin hızlanması, bütçe tıkanıklığının aşılmasına bağlıdır. Eylül ayı itibarıyla yaklaşık 4,1 milyar dolarlık (15 milyar şekel) bütçe dilimi Knesset Finans Komitesi’nde onay beklemekte olup ordu da yeni tedarik sözleşmelerini dondurmış durumdadır (JFeed, 2026).

Senaryo C. Mecliste kilitleme. Hükümetin kurulamaması durumunda geçici hükümetin karar alma kapasitesi zayıflayacak ve siyasi belirsizlik uzayacaktır. Bu ortamda Suriye’deki askerî riskleri yönetecek güçlü bir siyasi irade bulunmayacak ve her iki başkent de kaçınmak istediği, yanlış hesaplama dayalı bir kaza riski en üst düzeye çıkacaktır (Mitvim, 2026a).

Tablo 1. Seçim Senaryoları ve Türkiye İçin Anlamı

Parametre	A. Eisenkot koalisyonu	B. Netanyahu tutunur	C. Kilitlenme
Devlet çizgisi	Kalır, uygulama sınırlı ölçüde yavaşlar	Kampanyayla birleşir, hızı bütçeye bağlıdır	Sürer, yöneteni bulunmaz
Suriye dosyası	Gayriresmî kırmızı çizgi mutabakatı mümkün	Tırmanma retoriği sürer	Kaza riski yönetilemeyebilir
F-35 ve nitelikli askerî üstünlük	Tartışma sessiz kanala çekilebilir	Sertleşir	ABD kararına kalır
Türkiye için anlam	Sınırlı ve sessiz bir onarım ihtimali	Afişteki konum kalıcılaşır	En yüksek kaza riski

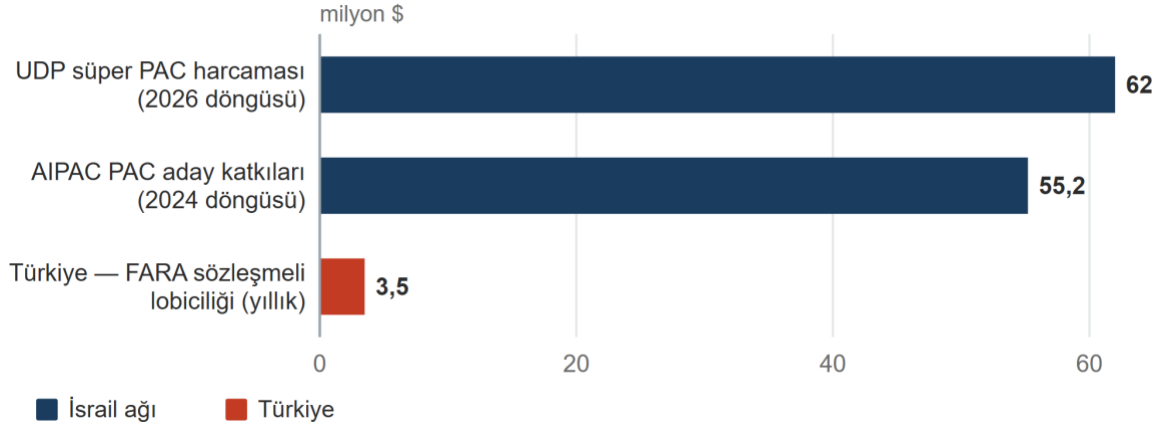
Üç senaryonun tamamında belirleyici olan üçüncü fren, Washington’ın hakemlik rolüdür. Senaryo A’da mutabakatı kolaylaştıracak, Senaryo B’de tırmanmayı frenleyecek ve Senaryo C’de olası bir kazayı önleyebilecek merci aynıdır.

5. Washington Hattı’nda lobi asimetrisi ve kurumsal boşluk

Türkiye’yi hedef alan tehdit anlatısının Washington’a hangi kanallar aracılığıyla taşındığına dair önemli bir ipucunu Bennett’in tercih ettiği platform vermektedir. “Yeni İran” tezi, Amerikan Yahudi örgütlerinin çatı platformu olan Conference of Presidents’ta dile getirilmiştir. Bu ağın kampanya gücü ölçülebilir niteliktedir. AIPAC’in 2024 seçim döngüsünde federal adaylara doğrudan aktardığı ve aracılık ettiği katkıların toplamı 55,2 milyon dolara ulaşmıştır (Moore, 2025). Mali güç her zaman kesin sonuç doğurmamaktadır. Nitekim 2026’da Michigan’da yapılan 30 milyon dolarlık harcamaya karşın AIPAC destekli aday seçimi kaybetmiştir (NPR, 2026). Bununla birlikte, ağın operasyonel erişim kapasitesi son derece yüksektir.

Türkiye’nin Washington’daki varlığı ise bunun tam tersi bir model üzerine kuruludur. Bu model, tabana dayalı bir örgütlenme yerine sözleşmeli danışmanlık firmalarına ve yıllık birkaç milyon dolarla sınırlı bir harcamaya dayanmaktadır (Straus, 2026; OpenSecrets, 2019). Üstelik karşı koalisyon örgütlü bir yapıya sahiptir. Kongre’deki Helen Grubu’nun eş başkanları, kırk milletvekilinin imzasını taşıyan bir mektupla Türkiye’nin F-35 talebinin reddedilmesini istemiş (Pappas vd., 2025), Ermeni ve Yunan kuruluşları da jet motoru satışının engellenmesine yönelik kampanyada güçlerini birleştirmişlerdir (ANCA, 2026).

Şekil 5. Washington'daki asimetri. AIPAC'in aday katkıları (2024 döngüsü), bağlı süper PAC UDP'nin harcaması (2026 döngüsü) ve Türkiye'nin yıllık FARA lobi sözleşmeleri, milyon ABD doları. Kalemler birebir kıyaslanabilir değildir. Karşılaştırma merteye farkını gösterir.

Kaynak: FARA kayıtları ve OpenSecrets (2019), Sludge/FEC analizi (Moore, 2025), NPR (2026).

Bu asimetrinin doğal sonucu, Türkiye'nin Washington'daki konumunun büyük ölçüde liderler arası kişisel ilişkilere dayanmasıdır (CNAS, 2025). Trump'ın yaptırımların kaldırılacağına yönelik açıklamasına karşın (Al-Monitor, 2026), 2020 tarihli yasa S-400 sistemleri Türkiye'de bulunduğu sürece F-35 transferini yasaklamakta olup bu hüküm başkanlık kararıyla aşılammamaktadır (CRS, 2026). Fiili durumda füzeler Türkiye'de konuşlu kalmaya devam etmekte, yaptırımlar yürürlükte bulunmakta ve Kongre onay vermemektedir. İkinci kısıt ise takvime ilişkindir. Trump'ın 2028'de yeniden aday olması anayasal olarak mümkün değildir. Daha yakın eşiği ise 3 Kasım 2026'da yapılacak ara seçimler oluşturmaktadır (Mason ve Renshaw, 2025). Gerçekleştirilen taramada Washington'da Türkiye ile İsrail arasında bir yumuşamayı savunan örgütlü bir aktöre de rastlanmamıştır. Doğrulanabilen tek kolaylaştırıcı unsur Azerbaycan'ın arabuluculuğudur (FDD, 2025). Dolayısıyla temel risk, bu kanalın altında yer alması gereken kurumsal katmanın onlarca yıl boyunca inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır.

6. Sonuç ve kurumsal boşluğun kapatılmasına yönelik öneriler

Çalışmanın girişte ortaya koyduğu üç soruya verilen cevaplar özetle şöyledir. Birincisi, Türkiye'ye yönelik düşmanlık seçim takviminden önce kurumsal düzeyde yazıya geçirilmiş ve muhalefet tarafından da paylaşılan bir valans meselesine dönüşmüştür. Bu nedenle kalıcılık eğilimi yüksektir. İkincisi, veriler siyasi alandaki gerilimi açıkça gösterse de iki ülke arasındaki ticari bağlar sürmektedir. Bu bulgu ekonomik çıkar çatışmasını ya da güvenlik alanındaki rekabeti tek başına dışlamaz. Ancak siyasi düşmanlığın ticareti azaltsa da şimdilik kesmediğini gösterir. Ticaret, yarıdan fazlası üçüncü ülkeler üzerinden faturalandırılarak, yıllık iki milyar doları aşan bir hacimle sürmektedir. İki ülkenin ihracat bağımlılığı ise yasak öncesinde birbirine yakındı. Üçüncüsü, tırmanmayı sınırlayabilecek frenler seçmen, meclis aritmetiği ve Washington'dır. Bu frenlerin hiçbirisi doğrudan Ankara'nın elinde değildir.

Afiş, devlet politikasının kampanya düzlemindeki yansımasıdır ve sandık sonucundan bağımsız olarak kalıcılığa eğilimi taşımaktadır. Beyaz Saray düzeyindeki liderlik hakemliği bu çizgiyi şimdilik sınırlamakla birlikte, söz konusu hakemliğin Kongre düzeyinde kurumsal bir karşılığı bulunmamaktadır. Türkiye açısından bakıldığında, kararı İsrail iç siyaseti verecek, bu kararın sınırlarını ise ABD'nin kurumsal yapısı belirleyecektir. Bu çerçevede Ankara için

rasyonel strateji, işlerliğini koruyan liderler diplomasisini sürdürürken bu kanalın altına kalıcı kurumsal mekanizmalar yerleştirmektedir. Bu doğrultuda dört öncelik tanımlanabilir.

Öncelik I. Kongre düzeyinde kurumsal temas. Yaptırımlar ve F-35 dosyalarında belirleyici merci yasama organıdır. Daha önce belirtildiği üzere 2020 tarihli yasa, S-400 sistemleri Türkiye’de bulunduğu sürece transferin başkanlık kararıyla gerçekleştirilmesine imkân tanımamaktadır. Bu nedenle Temsilciler Meclisi ve Senato’da her iki partiden üyelerle süreklilik arz eden bir yasama diyalogu kurulmalı ve bu temas dönemsel ziyaretlerin ötesine taşınarak düzenli bir takvime bağlanmalıdır.

Öncelik II. Diaspora tabanının örgütlenmesi. Washington’daki asimetri yalnızca harcama tutarından değil, benimsenen modelden de kaynaklanmaktadır. Karşı taraftaki ağın gücü seçmen tabanına dayanırken, Türkiye’nin varlığı sözleşmeli danışmanlık firmalarıyla sınırlı kalmaktadır. Bu nedenle Türk-Amerikan toplumunun seçmen gücünü harekete geçirecek kurumsal ağların inşası, lobi bütçesinin artırılmasından daha belirleyici bir kaldıraç işlevi görecektir.

Öncelik III. Düşünce kuruluşu ve akademi kanalı. Washington’da Türkiye ile İsrail arasında bir yumuşamayı savunan örgütlü bir aktörün bulunmaması ve İsrail’deki itirazın uzman çevreleriyle sınırlı kalması bu kanalı öne çıkarmaktadır. Washington merkezli düşünce kuruluşları ve üniversitelerle kurulacak sürekli analitik diyalog mekanizmaları, bu boşluğun giderilmesinde en düşük maliyetli yolu sunmaktadır. Bunun yanı sıra Hayman’ın önerdiği doğrudan görüşme mekanizması ve Mitvim’in kırmızı çizgi önerisi, İsraili uzmanlarla resmî olmayan bir diyalog kanalının (Track II) kurulabileceğine işaret etmektedir.

Öncelik IV. İzleme ve çatışmasızlık. Nagel Komisyonu tavsiyelerinin bütçeye yansımaya oranı ile İsrail ordusunun kuvvet yapısına ilişkin kararları, doktrinin söylem düzeyinden tedarik düzeyine geçip geçmediğini gösteren ölçülebilir göstergelerdir. Suriye sahasında ise Azerbaycan’da tesis edilen teknik mekanizma, yanlış hesaplamaya dayalı kazalara karşı işlerliğini koruyan tek kanaldır ve faal tutulması gerekmektedir.

Diplomatik takvim netlik kazanmış durumdadır. Takvimin ilk durağı olan Yüksek Mahkeme kararı 2 Ekim’de açıklanmış ve Arap partileri sandıktaki yerini almıştır. Seçimler 27 Ekim’de yapılacak, resmî sonuçlar en geç 4 Kasım’da ilan edilecek ve hükümet kurma görevi en geç 11 Kasım’da verilecektir (Center for Israel Education, 2026). 3 Kasım’da gerçekleştirilecek ABD ara seçimleri de dosyanın yasama zeminini şekillendirecektir. Dört önceliğe ilişkin ilerleme bu takvimin durakları doğrultusunda izlenmeli ve elde edilen sonuçlara göre öncelik sıralaması güncellenmelidir.

KAYNAKÇA

- Al Jazeera. (2025, 10 Nisan). *Turkiye and Israel hold talks to avoid clashes in Syria*. <https://www.aljazeera.com/news/2025/4/10/turkiye-and-israel-hold-talks-to-avoid-clashes-in-syria> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- Anadolu Ajansı. (2026, 23 Eylül). *Syria-Israel talks near 90% agreement before Israel pulled back: Sharaa*. <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/syria-israel-talks-near-90-agreement-before-israel-pulled-back-sharaa/4065649> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- All Israel News. (2025, 7 Ocak). *Nagel Commission warns Israel of possible war with Turkey, even as it calls for confronting Iran*. <https://allisraelnews.com/nagel-commission-warns-israel-of-possible-war-with-turkey-even-as-it-calls-for-confronting-iran> (Erişim: 7 Eylül 2026)
- Al-Monitor. (2026, Temmuz). *Trump says US will lift CAATSA sanctions on Turkey, consider F-35 sale*. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/07/trump-says-us-will-lift-caatsa-sanctions-turkey-consider-f-35-sale> (Erişim: 5 Eylül 2026)
- Alpher, Y. (2015). *Periphery: Israel's Search for Middle East Allies*. Rowman & Littlefield.
- ANCA (Armenian National Committee of America). (2026, 29 Haziran). *ANCA Joins Hellenic Allies, Bipartisan Congressional Call to Block \$700 Million Turkey Jet Engine Sale*. <https://anca.org/press-release/anca-joins-hellenic-allies-bipartisan-congressional-call-to-block-700-million-turkey-jet-engine-sale/> (Erişim: 7 Eylül 2026)
- AP (Kim, S. M. ve Fraser, S.). (2026, 3 Temmuz). *Trump's ties to Erdogan sold him on this year's NATO summit. Turkey may win big in other ways*. Associated Press. <https://www.ksat.com/news/politics/2026/07/03/trumps-ties-to-erdogan-sold-him-on-this-years-nato-summit-turkey-may-win-big-in-other-ways/> (AP servis aktarımı. Erişim: 8 Eylül 2026)
- Arab Center Washington DC. (2026, Ağustos). *The Israeli Public Supports Wars but Is Dissatisfied with the Results*. (Mitvim 2026 Dış Politika Endeksi ve INSS Haziran 2026 anketi aktarımı; örneklem ağırlıkla Yahudi İsrailliler.) <https://arabcenterdc.org/resource/the-israeli-public-supports-wars-but-is-dissatisfied-with-the-results/> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- BBC News. (2026, 19 Ağustos). *İsrail'in İdlid'deki Ebu ed-Duhur hava üssüne saldırısı* [haber]. <https://www.bbc.com/news/articles/c62vy3wl31lo> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Breuer, E. (2022, 4 Kasım). *Netanyahu won Israel's elections because of Lapid bloc's faults*. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/israel-elections/article-721435> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- CEPII BACI. (2026). *BACI: International Trade Database at the Product-Level*. HS92 V202501 (1995-2023) ve HS22 V202601 (2022-2024, Ocak 2026 güncellemesi) sürümleri; Türkiye-İsrail ikili toplamaları, tedarikçi sıralamaları ve ticaret tamamlayıcılık endeksi yazarların hesabı. http://www.cepii.fr/CEPII/en/bdd_modele/bdd_modele_item.asp?id=37 (Erişim: 5 ve 30 Eylül 2026)
- Center for Israel Education (Jacobs, M.). (2026, 28 Eylül). *38 Party Lists: Israel's 2026 Parliamentary Election*. <https://israeled.org/38-party-lists-israels-2026-parliamentary-election/> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- CNAS (Center for a New American Security). (2025). *Trump and Erdogan Have The Chance To Reset U.S.-Turkey Relations*. <https://www.cnas.org/publications/commentary/trump-and-erdogan-have-the-chance-to-reset-u-s-turkey-relations> (Erişim: 5 Eylül 2026)

- CNN. (2026, 25 Ağustos). *As elections near, Netanyahu casts Turkey as Israel's latest enemy*. <https://edition.cnn.com/2026/08/25/middleeast/elections-near-netanyahu-casts-turkey-as-israels-latest-enemy-intl> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- CRS (Congressional Research Service). (2026, 20 Ağustos). *Turkey (Türkiye): Major Issues and U.S. Relations* (R44000). <https://www.congress.gov/crs-product/R44000> (Erişim: 8 Eylül 2026, everycrsreport.com üzerinden)
- Duman, L. (2020). *Turkish-Israeli Relations in the 1990s. Analytical Politics*. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/analyticalpolitics/article/748086> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- Etzion, U. (2025, 6 Ocak). *Nagel Committee warns Israel must prepare for potential war with Turkey*. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/israel-news/article-836362> (Erişim: 7 Eylül 2026)
- FDD (Foundation for Defense of Democracies). (2025, 11 Nisan). *When your friends have bad relations: Azerbaijan mediates Syria deconfliction talks between Israel and Turkey*. <https://www.fdd.org/analysis/flash-briefs/2025/04/11/when-your-friends-have-bad-relations-azerbaijan-mediates-syria-deconfliction-talks-between-israel-and-turkey/> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- Foreign Affairs (Harel, A.). (2026, 2 Eylül). *Can Israel End Its Forever Wars?* <https://www.foreignaffairs.com/israel/can-israel-end-its-forever-wars> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- Gharani, A. (2023). *Turkish-Israeli relations: "the golden years", 1991-2000. Israel Affairs*. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13537121.2023.2295602> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- Haaretz. (2026, 24 Ekim). *Israel 2026 Election Poll Tracker: The Latest Projections*. (Maariv/Lazar Research ile Kanal 11, 12, 13, 14 ve 15 anketlerinin derlemesi; 22-23 Ekim 2026 tarihli son anketler.) <https://www.haaretz.com/israel-news/elections/2026-10-24/ty-article-static/.premium/israel-2026-election-poll-tracker-the-latest-projections/0000019e-35f6-d813-adde-77fe823d0000> (Erişim: 24 Ekim 2026)
- Harari, M. (2026, 5 Eylül). *Assertive US intervention needed to prevent Israeli-Turkish miscalculation*. Mitvim. <https://mitvim.org.il/en/publication/assertive-us-intervention-needed-to-prevent-israeli-turkish-miscalculation/> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Hayman, T. (2026, 2 Eylül). *Türkiye hi lo Iran* [Türkiye İran değildir, ikisini karıştıran İsrail'i riske atar. İbranice köşe yazısı]. N12 / Mako. https://www.mako.co.il/news-columns/2026_q3/Article-4100257760160a1026.htm (Erişim: 9 Eylül 2026)
- i24NEWS. (2026, Şubat). *Former Israeli PM Bennett warns Turkey poses a new threat*. <https://www.i24news.tv/en/news/israel/defense/artc-former-israeli-pm-bennett-warns-turkey-poses-a-new-threat> (Erişim: 5 Eylül 2026)
- İletişim Başkanlığı. (2024, 11 Kasım). *Türkiye'nin İsrail ile ticaretinin devam ettiği iddiasına ilişkin açıklama*. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/turkiyenin-israil-ile-ticaretinin-devam-ettigi-iddiasina-iliskin-aciklama> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- İsrail Merkezi İstatistik Bürosu (CBS). (2026). *Trade Countries - Imports and Exports* (Tablo D1). Dış ticaret aylık bülteni, Mart 2026 eki; 2021-2024 yıllık serisi Ocak 2025 bülteninden; 2023 Türkiye'den faturalanan tutar bu tablodan alınmıştır. https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2026/091/16_26_091t1.pdf ve https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2025/058/16_25_058t1.pdf (Erişim: 9 Ekim 2026; Wayback kopyaları 30 Mart 2026 ve 8 Haziran 2025)

- Jacobs, M. (2026, 8 Mart). *Explainer: Turkey-Israel Relations*. Center for Israel Education. <https://israeled.org/explainer-turkey-israel-relations/> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- JFeed (Fleming, E.). (2026, 14 Eylül). *İsrail savunma bütçesinde Nagel çerçevesi ve tedarik dondurması* [haber]. <https://www.jfeed.com/news-israel/tldnpj> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Karni, Y. (2026, 19 Ağustos). *Golan'ın Ebu ed-Duhur vuruşu eleştirisi* [İbranice haber]. Ynetnews. <https://www.ynet.co.il/news/article/hjzcici7dgg> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Kikar HaShabbat (Gabay, Y.). (2026, 17 Ocak). *HaMa'avar leShalav Bet* [Faz B'ye geçiş: Lapid ve Golan'ın Türkiye-Katar/Gazze eleştirileri; İbranice haber]. <https://www.kikar.co.il/political-news/netanyahu-turkey-qatar-gaza-criticism> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Lindenstrauss, G. ve Daniel, R. (2022, 28 Ağustos). *Normalization between Turkey and Israel: Will it Last?* INSS Insight No. 1637. <https://www.inss.org.il/publication/turkey-israel-normalization/> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- Mason, J. ve Renshaw, J. (2025, 5 Ağustos). *Trump suggests Vance is his likely heir apparent in 2028*. Reuters. <https://www.reuters.com/world/us/trump-suggests-vance-is-his-likely-heir-apparent-2028-2025-08-06/> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- Middle East Monitor. (2026, 22 Ağustos). *Israeli premier turns to anti-Türkiye campaign as polls show Likud losing ground*. <https://www.middleeastmonitor.com/20260822-israeli-premier-turns-to-anti-turkiye-campaign-as-polls-show-likud-losing-ground/> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- Mitvim. (2026a). *Pragmatic Peace: A Discreet Blueprint for Israel-Türkiye Deconfliction in Syria*. Türkiye Today. <https://www.turkiyetoday.com/opinion/pragmatic-peace-a-discreet-blueprint-for-israel-turkiye-deconfliction-in-syria-3224091> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- Mitvim. (2026b, Haziran). *The Israeli Foreign Policy Index 2026* (14. yıllık anket; Rafi Smith Institute, n=844, hata payı ±%3,4). <https://mitvim.org.il/en/publication/the-israeli-foreign-policy-index-of-2026/> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- Moore, D. (2025, 24 Ocak). *Here is all the money AIPAC spent on the 2024 elections*. Sludge. <https://readsludge.com/2025/01/24/here-is-all-the-money-aipac-spent-on-the-2024-elections/> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- Newsweek (O'Connor, T.). (2026, 26 Eylül). *Exclusive: Erdogan warns Israel over 'misguided narrative' of Turkey threat*. <https://www.newsweek.com/exclusive-erdogan-warns-israel-over-misguided-narrative-of-turkey-threat-12489370> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- NPR (Sprunt, B.). (2026, 13 Ağustos). *AIPAC didn't always spend on campaigns. Now it faces criticism over money in politics*. <https://www.npr.org/2026/08/13/nx-s1-5923565/aipac-israel-primary-elections> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- OpenSecrets. (2019, Ekim). *Turkey outspends Kurdish forces on influence activities in Washington*. <https://www.opensecrets.org/news/2019/10/kurds-struggle-to-match-turkeys-firepower-and-washington-influence/> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- Pappas, C. vd. (2025, 7 Ağustos). *Letter to Secretary Rubio on F-35 sales to Turkey* (40 imzalı mektup + basın bülteni). <https://pappas.house.gov/media/press-releases/pappas-leads-bipartisan-call-for-state-department-to-reject-turkey-s-request-to-rejoin-f-35-program> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- Podeh, E. (2026, 8 Eylül). *Not a zero-sum game: How to prevent an Israeli-Turkish clash in Syria*. Mitvim. <https://mitvim.org.il/en/publication/not-a-zero-sum-game-how-to-prevent-an-israeli-turkish-clash-in-syria/> (Erişim: 29 Eylül 2026)

- Sarlis, M. (2023, Kasım-Aralık). *Turkey's Regional Policy in the Shadow of the Gaza War*. Moshe Dayan Center, Turkeyscope Cilt 7 Sayı 6. <https://dayan.org/content/turkeys-regional-policy-shadow-gaza-war> (Erişim: 2 Eylül 2026)
- Shelah, O., Klor, E. ve Fadlon, T. (2025, 5 Şubat). *The Nagel Commission Report* [değerlendirme]. INSS (Institute for National Security Studies). <https://www.inss.org.il/publication/nagel/> (Erişim: 8 Eylül 2026)
- Straus, J. R. (2026, 9 Mart). *Foreign Agents Registration Act (FARA): Foreign Principal Locations and Activities in the United States* (In Focus IF13176). Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/IF13176> (Erişim: 9 Eylül 2026, everycrsreport.com üzerinden)
- The Times of Israel. (2026, 2 Ekim). *Supreme Court unanimously overturns election panel's ban on Arab parties*. (Dokuz kişilik heyet; Ortak Liste ve Ra'am için oybirliği, Ofer Cassif için 7-2.) <https://www.timesofisrael.com/supreme-court-unanimously-overturns-election-panels-ban-on-arab-parties/> (Erişim: 16 Ekim 2026)
- Turkish Minute. (2026, 30 Ocak). *Israel imported \$924 mln in goods from Turkey in 2025*. (İsrail CBS verisi aktarımı; aktarılan rakam fatura ülkesi ölçüsüne aittir.) <https://www.turkishminute.com/2026/01/30/israel-imported-924-mln-in-goods-from-turkey-in-2025/> (Erişim: 9 Eylül 2026)
- TÜİK. (2026). *Dış ticaret istatistikleri, genel ticaret sistemi, ülke ve aya göre ihracat/ithalat*. İsrail (624) ve Filistin (625) yıllık/aylık toplamaları ile ürün (HS6) × ülke kırılımından sepet örtüşmesi yazarların hesabı, 2013-2026. <https://biruni.tuik.gov.tr> (bi.tuik.gov.tr veri küpü; Erişim: 30 Eylül 2026, Ağustos 2026 yayını dahil)
- UN Comtrade. (2026). *UN Comtrade Database*. İki ayrı gönderim kullanılmıştır: İsrail'in yıllık gönderimi (2023 hariç) satın alınan ülkeyi (fatura), aylık gönderimi menşe ülkeyi kaydeder. Fatura açığı, ikisinin HS6 düzeyinde eşleştirilmesiyle hesaplanmıştır (2022-2026); sonuçlar TÜİK Genel Ticaret Sistemi ve İsrail Merkezî İstatistik Bürosu verileriyle çapraz kontrol edilmiştir. Türkiye'nin aylık HS6 ihracat beyanı (ortak kodları 376 İsrail, 275 Filistin Devleti) ve 2023-2025 pencere toplamaları yazarların hesabıdır. <https://comtradeapi.un.org> (Erişim: 29 Eylül ve 9 Ekim 2026; Ağustos 2026 aylık verisi 3 Ekim 2026 sürümü)
- Ynetnews (Azulai, M.). (2026a, 25 Eylül). *Netanyahu'nun BM konuşmasına tepkiler: seçime 33 gün* [İbranice tepki turu; Eisenkot'un sessizliği kaydı]. <https://www.ynet.co.il/news/elections2026/article/s1bzxw7qfe> (Erişim: 29 Eylül 2026)
- Ynetnews (Edelson, D.). (2026b, 25 Eylül). *Netanyahu'nun BM Genel Kurulu konuşması: Türkiye ve Erdoğan pasajları* [haber]. <https://www.ynetnews.com/article/h1t3oiq5mx> (Erişim: 29 Eylül 2026)